

Független Magyarország

Egy száma
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 164.

Felelős szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy száma
1500
korona.

Kiknek a telkeiből jelöltek ki házhelyeket a kiosztási akció folyamán?

Eddig 324 házhelyet jelöltek ki a jogos igénylők közti kiosztás céljaira.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság kiküldött bírójá, dr. Kálalay Miklós a következő bajai lakosok telkeit jelölte ki kisajátítás végett a házhely kiosztási akció során:

Friedmann Miksné Tóth Kálmán uccai telkéből 6, Grünhut Gábor vendéglős Uj uccai telkéből 2, Szabó Antal Sárkány uccai telkéből 2, dr. Juray Károly orvos ingatlanából a szegedi uccai várnál, a tisztviselő telep végében 2, dr. Mészöly Miklós ügyvéd, Fekete Antal és Kincses Kálmán Szent György uccai telkéből a Hangész uccával szemben ujj ucca nyitásával 12, Appal Tamásné, Mikler József, Döme Eszter Ruterschmidt János, Nagy József Károly, Grünhut Miksa és Katanits Sándornak a Határ ucca végén balra a posztógyár felé húzódó telkeiből 31, Csabosich Gyula és dr. Klein Maricnak a Budapesti uton a vasúti hídtól jobbra eső telkéből ujj ucca nyitásával 12, Schwarz Józsefnek a Szegedi uti vámházon felül eső telkéből 7, Szécsényi Nagy Gáborné és Müller János Háromnyul uccai telkeiből 8, Fenyő Zsigmond malomigazgató Budapesti uti telkéből ujj ucca hasítással 21, Schumacher Viktoria és Köbling Vidor Temető ucca végén ujj uccanyitásokkal a Részte ep melletti telkeiből 49, Pastovics Józsefnek a Bem ucca elején levő ingatlanából 4, Tassy Lászlónak a Szent Antal uccai iskola melletti telkéből 4, Till Imrénének a Szarvas Gábor uccai telkéből 1, ugyanabban az uccában a Moratz-testvérek telkéből 2, Leibach Oszkárnak a sportteleppel szemben levő Patak uccai telkéből 2, Király Sándornak Korszós uccai telkéből 7, Ultry Máténének Cirusz Ferenc uccai telkéből 1, Szofka József állatorvosnak a Mátéházi uton levő telkéből 10, özv. Kmett Imrénének Gyár,

és Epreskert uccai telkéből 11 Milovics Ignácnak Szentgyörgy uccai telkéből 16, Késmárky Endrének Temető és Áva uccai telkéből 3, Fleischmann Manó nagy kereskedőnek, Mannhold Kálmánnak, Lévy Jánosnak s özv. Bertity Jánosnének Patak uccai sporttelep körüli 4 oldalra terjedő telkeiből ujj uccák nyitásával 76, a Dicendy-örökösök és özv. Steilner Sámuelné monostori-uti vámház melletti ingatlanából ujj uccák nyitásával 13, Tomasics-Mátánovics Mátyásné Uj uccai telkéből 6, özv. Stifi Károlyné Tóth Kálmán és Kenderesi-ut sarkán levő telkéből 4, özv. Spitzer Józsefnének a vaskuti-uti vámház mögötti telkéből 2, idb. Mausz Lőrincnek a Vaskuti-ut végén levő telkéből 3 és Baja városának a tulajdonában levő Bajai Tisztviselő-telep végén 7, összesen 324 házhelyet jelöltek ki a házhelyet jogosan igénylők közti kiosztásra.

Ezen riport kiegészítéséhez tartozik még annak megemlítése, hogy a legutóbbi városi rendkívüli közgyűlésen a tárgysorozat 9-ik pontjaként szerepelt „a földbirtokreform keretében a házhely-akció támogatása.” Dr. Nyiraty Dezső tiszti főügyész elreferálta, hogy 300 olyan egyén van, akiknek igénye jogosult és megállapítást nyert, hogy házhelyhez joguk van. A házhelyigénylők ilyen kiállítására 51 kis hold föld válik szükségessé. A fedél nélküliek és rokkantak elhelyezése szülte meg a város azon elhatározását is, hogy felépítette a város rokkant házat. Bejelentette, hogy azokról akiknek az építkezésnél megérdemelten szükségük van segítségre, a város ezt nem tagadja meg. Fontos volna, hogy az eljárás során a város ingatlanai mentesüljenek a megváltás alól. Remélhető, hogy ez így is lesz, mert mindössze ezer kvadrát területet sajátítanak ki a várostól a kiscsávolyi-uti tisztviselő lakástelepen. A város erre a célra megváltás címén 100 millió korona költséget irányzott elő.

Lapzárta után.

Budapest. Kiszivárgott hírek szerint úgy Windischgrätz herceg, mint Nádaszy Imre volt országos főkapitány beismerő vallomást tettek. Tettüket azzal indokolták, hogy hazafias cél vezette őket tettükben. A sárospataki házkutatás alkalmával letartóztatják Halász Sándort, Windischgrätz herceg jószágigazgatóját.

Mitánóban 2 darab hamis ezer frankost hoztak forgalomba. A tettesek megszöktek. Egy budapesti bankár címét hagyták maguk után. A rendőrség ugyanezen a nyomon folytatja nyomozását. Ma délelőtt még nem történtek előállítások. Legalább hivatalos jelentést erről a rendőrség nem adott ki.

Budapestről telefonálják, hogy az államrendőrség bünygyi osztályának 140 detektívje állandóan munkában van. Vizkereszt napján és ma délelőtt jenenget kihallgatás történt, de újabb őrizetbevételekről nem adott ki a rendőrség jelentést.

A hamis ezer frankos terjesztő Uchvánjak szabadkaiak. Paacson je enleg is van villájuk. Az apjuk 6-os honvéd ezredes — sorozó ezredes — volt a háboru alatt s akkor is nyugalmazotti állapotból reaktiváltak.

Akcióba lép az ÉME.

Budapestről jelentik, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete akcióba lépett. Az ÉME. vezető tagjai azt akarják, hogy az egyesület éléről távozzék Eckhardt Tibor és a vezetést vegye át gróf Klebelsberg Kunó kultúrminiszter. Azt remélik az ÉME. tagjai, hogy így sikerül nekik az összes jobboldali elemeket egy táborba hozni. Az ÉME. ebben reménykedik, hogy Bethlen István grófnak nem sikerül a frankhamisítás ügyére teljes világhosszgot deríteni, amiért aztán lemond és akkor az ő napjuk virrad fel. Az Ébredő Magyarok Egyesületében nagy készülődések vannak. Klebelsberg eddig még nem nyilatkozott, hogy hajlandó-e átvenni a vezetést.

A frankhamisítás.

Az éjszaka nem voltak előállítások. — Ellentétek a vallomásokban. — Keresik a nyomdát.

Budapest, január 7. Fővárosi tudósítónk jelenti: A legnagyobb szenzációja eddig a frankhamisítás ügynek az, hogy Nádaszy volt országos főkapitányt kedden esti 10 órakor előzetes letartóztatásba helyezték. A rendőrség negyven embert jobbra közéleti férfiakat tart megfigyelés alatt.

A szerdai nap és a szerdáról csütörtökre virradó éjszakán nem történtek előállítások, azonban minden órában várnak újabb fordulatokat.

A szerdai nap folyamán kihallgatták Nádaszy Imre volt országos főkapitányt és Rába Dezsőt, Windischgrätz herceg titkárát Minthogy a két vallomás között bizonyos ellentét észlelhető, újabb kihall-

gatásra lesz szükség. A nyomozás ma főleg odairányul, hogy megtalálják azt a nyomdát, ahol a hamis bankjegyeket előállították és megtudják, hol szerezték be a hamisítók a szükséges papírokat.

Rába Dezső hosszabb és részletes vallomást tett. Rába vallomása folyán azülségesse vált a Relek uccai térképészeti intézet több tisztviselőjének újabb kihallgatása.

Budapest, január 7. Windischgrätz herceg sárospataki kastélyában tartott házkutatásnak eddig még semmi eredménye nincsen. — Ujain képviselő még mindig nem adott magáról életjelet.

Hócipő Hócipő Hócipő

a gyermekek minden vágya és öröme. Legolcsóbb és leghasznosabb ajándék. Ujszállitmány érkezett és minden eddiginél olcsóbb árak!

Kattarinka cipőárúház

Ne szereltesse rádiót.

mig díjtalan költségvetést nem kér

Lázár Sámuel cégtől.

Szakszerű szerelések garancia mellett — Vestern és Telefunken készülékek

Vámszedési jogot kapott a vármegye.

Január 1 óta szedik a vámot.

A törvényhatóságok a szanálás tartama alatt ugyancsak nehéz helyzetben vannak. A vármegyék még a városoknál is szorultabb helyzetben kénytelenek dolgozni. Amíg a városok külföldi kölcsönökkel segítettek magukon, addig a vármegyék redukált költségvetéssel kénytelenek működni.

A vármegyék, hogy segítsenek magukon, kénytelenek voltak új pénzforsók után nézni. Így merült fel az a gondolat, hogy vámszedési jogot kérnek a kormánytól. A kereskedelmi miniszter nem is idegenkedik a gondolattól és sora engedélyezi a törvényhatóságoknak a vámszedési jogot avval a kikötéssel, hogy az abból származó bevételeket utépitésre kell fordítani.

Bácsbodrog vármegyére is áll a fenti megállapítás és így dr. Szaboviyevics Dusan alispán kapott az alkalmon s a vármegye részére szintén kérte a vámszedési jog engedélyezését. A vármegye nagy utépitési programjának gyorsabb megvalósítása érdekében szükséges az új pénzforsók.

Ezt a vámszedési jogot — amit Bácsbodrog vármegye törvényhatósági közgyűlése január 4-iki rendkívüli közgyűlésén szavazott meg — már engedélyezte is a kereskedelmi miniszter. Az egész eljárásból ezeket mondotta munkatársunknak dr. Szaboviyevics Dusan alispán:

— A vasúti állomásokon fel és leadott áruk után a vámszedését január elsején már meg is kezdték. A közgyűlési határozat ellen december 27-én járt le a felebbezés, de még 28-ig is nyitva állt azon felebbezni akaróknak, akik postán adták fel felebbezésüket.

— Előzőleg a Hengermalom nevében Fenyő Zsigmond és a Bajai Posztó és Takarógyár képviselőitében Révész Béla igazgató éltek a felebbezés jogáival. December 28-án pedig a Csátsajka község jegyzője és képviselőtestülete által a fent felebbezés érkezett be, amit én azonnal elküldtettem felmagam után Budapestre

— A bajai Kereskedelmi Caszinó eleve kijelentette egy értekezleten, hogy nem azonosítja magát a két bajai cég álláspontjával, sőt a kereskedelem érdekében állónak tartja, hogy a megyét jó utakhoz juttassa és az alispán által kezdeményezett és erősen favorizált akciót melegen üdvözlji és támogatja. Ugyanígy értekezleten nyilatkozott a szegedi kereskedelmi és iparkamara is, amely szintén véleményezte utépitési célokra a vámszedést.

— Azonkívül a vasut részéről is merültek fel aggályok és azt hangoztatták, hogy ez esetleg úgy tűnik fel a laikus közönség

előtt, mintha tarifaemelés volna. Ezt a vitás differenciát azonban az előzékeny és megértő Dezsőffy államtitkárral egy-kettőre elimnáltuk.

— Előterjesztésemet a kereskedelmiügyi minisztérium belkereskedelmi szakosztálya is magáévá tette és engedélyezte a vámszedést. Ennek alapján még december 30-án táviratot küldtem a vármegye területén minden állomásnak, é teszteltem őket a vámszedés elrendeléséről és így január 1-seje óta már szedik is a vámot a megye területén a vasuton fel és leadott áruk után.

A kis pesztonka halálára

A gázmérgezés tragikus áldozatának temetése akadályokkal és más zavaró momentumokkal. — Senki sem akarta eltemetni a kis pesztrát — Nem volt koporsó, nem volt szemfedő és aki kivigye a morgueből a koporsót a Kálvária-temetőbe.

Pár nappal ezelőtt megírtuk már, hogy Mitacsék Gábor városi gázgyári igazgató Jókai Mór ucca 2. sz. alatti lakásán a szolgálatában álló Klászik Erzsébet 12 éves pesztonka karácsony napján aludni tért és a gázlámpát lefekvéskor nem jól zárta el. A kis leányt másnap Mitacsékék eszméletlenül találták meg, akiknek intézkedésére a mentők a kis pesztrát a kórházba szállították, ahol két nap múlva meg is halt anélkül, hogy magához tért volna.

A kis leánynak szülei itt laknak Baján a Józsefvárosban. A kis Klászik Erzsébet csak néhány nappal előbb lépett be Mitacsékék szolgálatába és bizony nem igen értett a gázkezeléshez. Ugy, hogy némi gondatlanság feltétlenül mutatkozik a kis pesztra halála körül. A kis Klászik Erzsébetnek karácsony előtti bőved napon ott járt a kis öccse, akinek a kis leány azt mondta, hogy menjen el hozzá másnap, karácsony napján déiben, majd félretesz a számára süteményt. Ezt a süteményt már nem adhatta át a kis Klászik Erzsébet az öcsikéjének, ellenben amikor a kis fiu karácsony napján déiben elment Mitacsékékhez, akkor közölték a kisfiuval, hogy a nénye gázmérgezést kapott s kónt fekszik a kórházban. Együttal átad-

ták neki a kisleány visszamaradt holmijait.

Amikor a kisleány meghalt a kórházban, csunya eset következett be. Nem akadt ugyanis senki, aki eltemette volna a szerencsétlenül járt kis leányt, akinek a szülei szegények, hisz azért adták oda kenyérkereső pesztrának kisleányukat, mert arra a pár fillére is szükségük volt, amit a kis leány keresett.

Végül is a város adott koporsót, de viszont nem volt szemfedő a gázmérgezés tragikus kis áldozatának, amit az utolsó pillanatban egy jóékonysági egyesület, amelybe be volt írva a kis leány, bocsátott rendelkezésre. De ekkor még mindig nem volt a temetés utjából minden akadály elhárítva. Nem volt, aki a kórház morgue-jából kivigye a kis leány koporsóját a Kálvária temetőbe. E öször úgy volt, hogy a kórház elmeosztályán ápoló négy nem normális embert állítanak be szent M. hály lovának, de a gyászszertartáson megjelent közönség zugolódott ezen intézkedés miatt és nem engedték meg, hogy az elmeosztály ápolójai vigyék a kis leány koporsóját, mert attól tartottak, hogy az uton eldobják a koporsót. Ekkor akadt két jószívű ember, akik vállalkoztak arra, hogy ők átv-

szik a kórház halottas házából a kis leányt a temetőbe és megadják neki az utolsó végtisztességet. Ezután már szabályszerűen folyt le a temetés megfelelő egyházi asszisztencia ával.

Március elején kerül csak sor a kamarai választásokra.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke kedden déiben ülést tartott, amelyen a kereskedelmiügyi miniszternek a választásokat elrendelő leiratával foglalkozott. Az ülésen alapos tanulmányozás alá vették a választási rendeletet és értesülésünk szerint megállapodás jött létre arra nézve is, hogy a választások előkészítése dolgában az elnökség érintkezésbe lép a kereskedők szövetségeivel és az iparostűletekkel.

A kamarai választások elé egyébként az érdekképviseletek rendkívüli érdeklődéssel tekintenek és már az eddigi jelekből is megállapítható, hogy a személyi kérdések körül nagy harcok lesznek. Ami a választások időpontját illeti, arra nézve azt az értesítést szereztük, hogy

legfeljebb csak március első napjaiban tarthatják meg a kamarai választásokat,

Ennek magyarázata pedig az, hogy az érdekl. törvényhatóságok csak a januári közgyűlésen választják meg a kamarai választások központi választmányát, amely pár napi munka után nyolc napra közszemlére teszi a választói névjegyzéket. A nyolc napos reklamácionális határidő lejártá után esetleges fejszólamlásokat a város tanácsa intézi el. Ezek után kerül sor a választási határnap kitűzésére, de a választási rendelet értelmében a határnap kitűzése és választás megtartása között négy heti határidőt kell fenntartani.

A választásra vonatkozó rendelkezésekből már most a nyilvánosság elé kívánczik az, hogy a választásnál minden egyes választó a bizottság előtt személyesen tartozik megjelenni és szavazatát szóban vagy írásban át-nyújtani.

STELLNER cipői árban és minőségben szenzáció!

Magas női cipők 200.000 koronától.

Stellner Zsigmond cipőüzlete Baja, Vörösmarty ucca 1 szám. (Grauug-ház.)

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

TERRENOL

Terrenol-pala

a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan

Állandó raktár és egyedársítóhelyen

Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépraktár

Baja, Csurfusz Ferenc uccá 44. (Schmidt gépgyár épületében.)

KOLLARIT

A pécsi üzletvezetőség a borralalórendszer ellen.

Szokatlanul érdekes tartamu megkeresést intézett az államvasutak pécsi üzletvezetősége a kereskedelmi és iparkamarához. Az üzletvezetőség értesítése szerint az utóbbi időben egyes helyeken olyan nyilatkozatok hangzottak el, hogy az államvasutak egyes állomásain a szállító felek csak pénzbeli, vagy egyéb ellenszolgáltatás ellenében kapnak rakodásra rendelt kocsikát és éő, vagy egyéb fontos szállítmányok csak akkor nyerneek gyors továbbítást, ha a kocsimestereket, vagy kocsi rendezőket megfizetik. Ez a vád a Máv.-a szemben még a népjóléti miniszteriumban megtartott egyik értekezleten is elhangzott. A pécsi üzletvezetőség szerint nem szabad eltérni, hogy a vasut alkalmazottai szolgálatukból eredő kötelességeik teljesítésére bármilyen külön díjazást, vagy jutalmat követeljenek. Épen azért az üzletvezetőség felkéri az egész érdekeltiséget, hogy bármilyen tudomására jutott esetet azonnal jelentsen.

Biztosítja az üzletvezetőség az állító feleket, hogy a feljelentésből rájuk nézve semmiféle hátrány sem háramlik, mert a szolgáltatási főnökségek utasítás nyertek, hogy az ilyen panaszok ügyében soron kívül álljon a felek rendelkezésére és tegyék meg a szükségesnek mutatókozó intézkedéseket.

21/1925. érg. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Baja város külterületén a juhok között a rühkór szörványos fellépése megállapítván, fe hívom az állalbírtokosokat, hogy állataik között előforduló megbetegedéseket és elhullásokat azonnal jelentsék be, egyben arra is figyelmeztetem az állatorvosokat, hogy rühös juhok gyapját csak zárt zsákokban szabad forgalomba hozni, rühös állatok bőrét pedig ha az azonnal timártelepre nem szállítatik, csak fertőtleníve szabad nyers állapotban forgalomb hozni.

Baja, 1925. évi dec. hó 31.

Koller Dezső
tanácsnok.

Ház eladó

Szent Antal uccá 65. számu ház nagy kerttel, azonnal elfoglalható uccai lakással

17235. sz. kig. 1925.

Hirdetmény.

A m. kir. pénzügyigazgatóság által 1921. és 1922-23 év folyamán felvett földadó kataszteri adótárgyváltozásos folytán végrehajtott új osztályba sorozás eredményét magában foglaló jegyzék a városi adóügyi osztálynál (emelet 18-19 szoba) folyó évi december hó 29 től 1926 január hó 13-ig 15 napi közszemlére kitétetett.

Miről baja város közönsége azzal értesítettik, hogy a fenti napok alatt a szemlére felt jegyzéket megtekintheti a saját osztályba sorozásai, illetőleg ellene a közszemlére tétel utolsó napját követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál bejelentendő indokolt felszólamlással érhet.

Baja, 1925. évi december 28-án.

Városi Tanács.

Schreier vendéglő és a vasuti sinek közötti házamat

600 négyszögöles telekkel eladom.

Bővebb felvilágosítás Szeremlei uccá 13.

Szélmalom

házzal együtt Felsőszentivánon szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Kovács Jánosné

Felsőszentivánon a malomban

Értesítés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy hosszabb külföldi eredményes működés után Baján, Kádár uccá 9. szám alatt letelepedtem, itt angol és francia női és uri

szabóműhelyt

nyitottam.

Eiválalom a legelegánsabb és legizlésesebb kiviteű női toillettek, kosztümök, kabátok, valamint uri ruhák készítő ét.

Biztosíthatom úgy a tisztelt hölgy-, mint uri közönséget a legm. dernebb és legizlésesebb kiviteűről és mérsékelt árakról.

Szives pártfogást kérve, vagyok kiifinó tisztelettel

Maul Ferenc

uri és női szabó, Kádár u. 9. sz.

Elsőrendű

300 méter mázsa győp és 300 métermázsa muhar-

széna

eladó

Csáky Fatelep

Baja, iroda: Sugovica part. Telefon 146

Nád

eladó

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cementárugyár

Gyártelep telefon 180.

Városi irodák:

Tűrr István u. 5. Tel. 234
Arany János u. 3. Tel. 111.

A fűszeres,

aki Önnek — tisztelt Háziasszony — az ujonnan forgalomba hozott valódi **Szent István cikória kávé**t ajánlja, önkéntelenül is elárulja, hogy az Ön javát akarja,

mert ez a cikória kávé nemcsak hogy kiváló minőségű, de alapjában véve olcsó is, mert a gyár ajándéku

minden doboz sarkába pörkölt szemeskávét tesz.

Ez a fűszeres megérdemli, hogy Ön őt állandóan vevőként támogassa!